

			Liite 1.
Tavoite	Aika, v	Keinot	Mittarit
Sotkamon kalatalousalueen toiminta on aktiivista ja kalatalousalue huolehtii käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanosta sekä suunnitelman toteutumisen seurannasta	0-10 v	Kalatalousalueen aktiivinen hallinto: "Isännöinti" tehokasta, varmistetaan riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit, tiedottaminen, mm. kalastuksensäästelystä & valvonnasta, KHS:n TOTEUTTAMINEN EDELLYTTÄÄ TOIMINNAN RAHOITUKSEN TURVAAMISTA	KHS:n toteutumisen seuranta, vuosittain toimintakertomukseen
Tavoite			
Uuden kalatalousalueen rooli ja KHS:n ohjausvaikutus on sisäistetty osakaskunnissa sekä vesialueen omistajien ja vapaa-ajankalastajien keskuudessa	0-3 v	Näkyvä päätöksenteko, aktiivinen ja vuorovaikutteinen viestintä, kalatalousalueen sivujen päivittäminen	KHS:n toteutumisen seuranta, sidosryhmäpalaute
Tavoite			
Vastataan aktiivisesti yhteiskunnalliseen rakennemuutokseen (maaseudun autioituminen, osakaskuntatoiminnan hiipuminen, muutos vapaa-ajankalastuksen rakenteessa).	0-5 v	Käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttaminen, riittävät resurssit toimintaan mm. lupatulojen kautta, tietoon perustuva päätöksenteko osakaskuntien yhteistoiminnan kehittäminen ja aktivointi, kaupallisen kalastuksen toimintaedellytykset, kalastuskohteiden profilointi ja eri kalastajaryhmien aktivointi: osallistutaan kalastuksen nuorisotoimintaan, naisten aktivointi käyttäjäryhmänä	KHS:n huomiointi toiminnan suunnittelussa ja toteutumisen seuranta toimintakertomukseen (vuosittain)
Tavoite			
Yhteistoiminnan lisääminen ja vesialueiden omistuksenhallinnan kehittäminen		Yhteislupa-alueiden ylläpito, kalakantojen hoidon ja kalastuksen suunnittelu, osakaskuntien aktivointi, kunnostushankkeet, vesialueiden omistusrakenteen kehittäminen ym.	Yhteislupa-alueiden määrä ja sopimukset, muu toteutunut yhteistoiminta
Tavoite			
Viestintä ja palveluiden kehittäminen digitalisaation näkökulmasta		Tiedostus ja viestintä Internet-kanavissa (kalatalousalueen kalallakainuussa- Internet-sivut päivitetty, viestitään some-verkkosivujen päivitys sivujen käytettävyyys hankkeella, some-kanavat, luvanmyynti, lupatuotteet, saalispalautekyselyt). yhteislupa-alueet näkyville mobiilisovelluksissa, tulevaisuudessa keskeisimmät lupa-alueet löytyvät mobiilisovelluksista	Internet-sivut päivitetty, viestitään some-kanavissa ja lupatuotteet ja kartat saatavissa verkosta/mobiilisti
Tavoite			
Kalastuksenvallvonta on systemaattista, näkyvää ja tuottaa ennalta ehkäisevää vaikutusta	1-5 v	Kalastuksenvallvonnan suunnitelma ja suunnitelman toteutumisen seuranta, rahoituksen varmistaminen, kalatalouden edistämismäärärahat	Toteutunut viestintä ja valvonta, valvonnan raportit
Tavoite			
Aktiivinen edunvalvonta kalastukseen ja kalakantoihin vaikuttaviin hankkeisiin sekä kalanhoitovelvoitteisiin ja kompensatioihin liittyen	1-10 v	Seuranta, muistutukset ja lausunnot, kannanotot sekä viestintä ja tiedottaminen. Taloudellista resurssia edunvalvontaan.	Edunvalvonnan toteutuminen toimintakertomuksissa
Tavoite			
Nuasjärven maineen palauttaminen vetovoimaisena kalastuskohteena	1-10-v	Selvitykset ja tarkkailutulokset kaivostoiminnan vaikutuksista. Viestintä kalastuskohteesta	Vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen määrä ja saaliit kasvavat

Yleiset	Tavoite			
	Vieraslajien torjunta	1-10 v	Vierasperäisten kala- ja rapulajien kotiuttamisen estäminen ja täpläravun leviämisen aktiivinen torjunta, ennakoiva tiedottaminen esim. täplärapujen istutuskiekkolasta, valvonta	Vieraslajien aiheuttamien haittojen minimoiminen
Kalakannat	Tavoite			
	Vesien hyvän ekologisen tilan säilyttäminen		Edunvalvonta, hoitokalastus- ja kunnostushankkeiden edistäminen, edistetään vaellusesteiden poistoa ja kannustetaan maanomistajavetoisiin valuma-aluekunnostuksiin resurssien rajoissa	Pintavesien ekoloinen tilaluokitus, KHS:n toteutumisen seuranta
Kalakannat	Tavoite			
	Kalastukselle keskeisten kalalajien kantojen tila tunnetaan		Tarveperusteisia kalakantojen tilaa koskevia selvityksiä ja tutkimuksia, kuten: muikkukantojen tila Sotkamon reitin pääuoman järvillä ja siihen vaikuttavat tekijät, kuhakantojen uusiutumiseen liittyvät selvitykset (kalakantanäytteet, istukkaiden värimerkintätutkimus, kuhakantojen tuoton mallinnus, kuhan kutualueselvitykset). Siikakantojen tilaan vaikuttavat tekijät ja merkinnät taimenistukkailla sekä tarpeen mukaan muita tutkimuksia. Mahdollisuuksien mukaan osana kalatalousvelvoitteita, kalatalousmaksuja tai erillisellä hankerahoituksella	Toteutuneet selvitykset ja tutkimukset: muikkukantojen tila ja siihen vaikuttavat tekijät, kuhakantojen uusiutuminen, syyt heikoille siika ja taimenistutusten tuloksille tunnetaan
	Tavoite			
	Kalastuksen kohteena olevien kalalajien kannat ovat tuottavia ja elinvoimaisia		Kalakantojen uusiutuminen perustuu pääosin luontaiseen lisääntymiseen. Kalakantoja (erityisesti kuha & taimen) kalastetaan kestävästi. Istutusten toteuttaminen tarveperusteisesti tutkimustietoon perustuen.	Tietoon perustuva päätöksenteko
	Tavoite			
	Parempaa hyötyä kalanhoitovelvoitteista ja seurannoista 1:		Yhteistyössä velvoitteenhaltijoiden kanssa selvitetään keinoja parantaa velvoitteista saatavaa tulosta. Velvoitteiden seurannoista on käytettävissä yleistajuinen tiivistelmä, jota voidaan hyödyntää kalatalousalueen päätöksenteon tukena.	Toteutunut yhteistyö ja velvoitteiden toteutumisen tuloksellisuuden seuranta
Kalakannat	Tavoite			
	Parempaa hyötyä istutuksista	1-10-v	Istutusten kehittäminen ja parantaminen (menetelmät, lajit, kannat, istutuspaikat, ajankohdat, istukkaiden koko ym. (selvityksiä esim.istukkaiden merkinnät ym.)), kalastuksen ohjaus, tarvittaessa velvoite- ja kalatalousmaksuvarojen kohdentaminen uudelleen. Istutuspaikkojen rauhoittaminen, kalastuksenvalvonta istutuspaikoilla	Istutusten tuotto x kg/xx istukasta, saaliit kalastusselvitysten perusteella
	Järvitaimenkantojen elvyttäminen: Selvitetään Ontojoen voimalaitosten vanhojen uomien hyödyntämistä järvitaimenen poikastuotannossa	1-10-v	Erillisselvitys hankkeena	Toteutuneet hankkeet ja seurantaraportit

	Tavoite Jokirapukantojen elvyttäminen: Selvitetään koeravustuksilla ja tutkimuksin (EVIRA), missä määrin rutosta vapaata jokirapua esiintyy kalatalousalueella	1-5-v	Kohdennettuja koeravustuksia, rapuruton tutkimuksia ruokaviraston kautta	Kalatalousalueen jokirapukantojen tila tunnetaan.
	Tavoite Istutuksissa käytetään pääosin paikallisia tai alueen ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneita kalakantoja	5-10-v	Istutukset ns. järvitaimenen yleiskannoilla lopetetaan ja istutuksissa käytetään Oulujoen tai paikallisiin olosuhteisiin sopeutunutta luonnon kantaa. Tavoitteena, että planktonsiian istutukset Sotkamon reitin kannalla.	Istukkaiden alkuperä istutusrekisterissä
	Tavoite Säännöstelyn vaikutukset kalojen kudulle ja rapukannoille		Edistetään selvityksiä säännöstelyn vaikutuksista esim. syyskutuisten kalalajien kudulle sekä rapukannoille	Toteutuneiden selvitysten raportit
	Tavoite Kalastuksen rakenne ja määrä tunnetaan kalatalousalueen keskeisillä järvi- ja laidoilla		Kalastusselvitykset, saalispalautteet osakaskuntien luvat, viehekalastuksen yhteisluvut, kaupallisen kalastuksen saalistiedot, velvoitetarkkailujen tulokset nykyistä paremmin hyödynnettävissä ja hyödynnetty. Osakaskuntien ohjaus ja tiedottaminen kalastuslupien hyödyntämiseen kalastuskyselyissä.	Käytettävissä olevat tiedot kalastajamääristä, kalastuksen rakenteesta ja saaliista
	Tavoite Kalastus on ekologisesti kestävä ja keskittyy monipuolisesti eri kalalajeihin.		Kuhan ja muiden tavoitelluimpien kalalajien kalastus on mitoitettu kestävästi (MSY). Toimintamalli kuhan vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen säätelyyn. Suureksi kasvavien petokalojen kalastus on nykyistä valikoivampaa. Kuhan kaupallisessa kalastuksessa suositetaan rysäpyydyksiä. Kutukannat turvattu ja kutuaikoina tapahtuvaa kalastusta säädellessä tarpeen mukaan.	Kaupallisen kalastuksen vesillä tapahtuva kuhan kalastus on mitoitettu kuhakantojen tuoton mukaisesti (toteutuneet vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen kuhasaaliit kg/ha), kalakantojen uusiutuminen luontaisesti toteutuu
	Tavoite Parannetaan kalastusmatkailun toimintaedellytyksiä	1-10-v	Varmistetaan lupatuotteiden saatavuus kalastusmatkailun tarpeisiin, nostetaan kalastusmatkailun profiilia kalapaikkojen viestinnässä, edistetään resurssien rajoissa kalastusmatkailuhankkeita, varmistetaan kalapaikkojen vetovoimaiset kalakannat.	Kalatalousalueella toimii 2-3 aktiivista kalastusmatkailuyrittäjää. Lupatuotteet ja kalastusmatkailun tarpeet huomioiden profiloituneet kalapaikat, toteutuneet kalastusmatkailuhankkeet (kpl)

Tavoite			
Vapaaaja-ankalastus on aktiivista ja monimuotoista koko kalatalousalueella		Eri kalastajaryhmien ja käyttömuotojen tarpeisiin profiloitunut vesialueet esim. erityisesti vapakalastuksen tai pyydyskalastuksen näkökulmasta kehitettyjä kalapaikkoja. Vapaa-ajankalastuksen ohjaus vähemmän kalastetuille vesille. Lupatuotteiden profilointi ja lupavalikoima. Parannetaan keskeisten kohteiden saavutettavuutta (esim. tarvittaessa kalastukseen liittyvien palvelurakenteiden kehittämistä) ja näkyvyys verkossa ja somessa.	Toteutuneet lupa-alueet, esim. Pirttijärvi-Kaitainjärven lupa-alue, kalastuksen määrän lisääntyä

Tavoite			
Vapaa-ajankalastukseen ja kalastusmatkailuun profiloitu kalastuksen erikoiskohde		Esim. kuhakohteella kuhalle alamitan lisäksi 60 cm ylämitta ja päivä-/kalastajakohdaisia saaliksiintiöitä (esim. 2 kuhaa/vrk). Verkkokalastus tiukemmin säädeltyä, esim. kuhalla 20-60 mm solmuvälirajoituksia. Hauelle voi olla määritetty ala- ja ylämitat. Profiloitua kohdetta hoidetaan tehokkaammin esim. taimenen tai järvilohen istutuksilla.	Profiloituja kohteita 1-3 kpl

Tavoite			
Parannetaan kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä kalatalousalueella		Lupien saatavuus, eri lupatyypit ja yhteisluvut järviolueille (kalatalousalue koordinoi), monilajikalastuksen erityisesti vajaasti hyödynnettyjen lajien kalastuksen edistämistä (esim. särkikalajien kalastukseen ryssä-yhteislupa), osallistuminen kaupallisen kalastuksen kehittämishankkeisiin, Leader ym.	Saatavilla olevat lupatuotteet, kaupallisen kalastuksen volyymi kasvaa (pyydyspäivät ja saalisrekisteriin ilmoitetut saaliit, kg/v), toteutuneet hankkeet (kpl)

Tavoite			
Ehkäistään ja vähennetään kaivos- ja muun teollisuuden kalastukselle aiheuttamia mainehaittoja	1-10-v	Velvoitetarkkailuun ja kalatalousmaksuihin liittyviä selvityksiä, viestintä Nuasjäven kalojen käyttökelpoisuudesta, tarvittaessa esim. erillinen viestintähanke maineen palauttamiseksi	Kalatukkurit ostavat Nuasjärven kalaa, vapaa-ajankalastuksen määrä kasvaa (kalastajat, kalastuspäivät)

Tavoite			
Tunnetaan kalatalousalueen sivuvesien potentiaali taimen- ja harjusvesinä		Resurssien rajoissa taimenen ja harjuksen elinympäristö- ja vedenlaatuvaatimukset huomioivia selvityksiä lajien esiintymistä rajoittavista tekijöistä ja elinympäristöjen parantamiseksi tarvittavista keinoista. (kalatalousmaksujen hyödyntäminen)	Toteutuneet selvitykset ja selvitysten tulokset (kokonaiskuva sivuvesien kalataloudellisesta potentiaalista taimenen ja harjuksen näkökulmasta)

Tavoite			
Järvitaimen- ja harjuskantojen elvyttäminen	1-10-v	Virtavesikunnostukset (mm. Jormas-, Lontan-, Tipas-, Lappa- ja Kusianjoen reiteillä), Oulujoen vesistön taimenen kotiutusistutukset (mäti & vk-poikaset). Kalastuksensäättely (harjus ja taimen).	Toteutuneet virtavesikunnostukset, istutukset ja kalastuksensäättely, kalasaaliit

Tavoite			
Järvitaimenen kesänvanhojen poikasten tiheydet kasvavat koskilla (0+ taimententiheydet >20 yks/100 m ²) taimenen kannalta keskeisillä kalataloudellisesti kunnostetuilla koskilla (Jormasjoki, Tipasjoki)	5-v	Koskien uudelleen kunnostukset: sora, poikaskivikot, emokalojen paikat kaikilla vedenkorkeuksilla. Kunnostusten laadun seuranta. Taimenen säännölliset kotiutusistutukset mäti, vk-poikaset	Taimenten yksilötiheys

	Tavoite		
	Sivuvesillä olevien nousu- ja vaellusesteiden aiheuttamien haittojen vähentäminen	Edistetään nousuesteiden ohittamista tai poistamista (myllypadot ym.) hankemuotoisesti esim. Nousu-hankkeen varoilla	Vaellusesteiden poistamiseksi toteutetut hankkeet
	Tavoite		
	Jokirapujen emokantoja on tallessa useammissa alueen pienvesissä	Pyritään siirtoistuttamaan rutosta vapaita Sotkamon reitin jokirapuja talteen useisiin kalatalousalueen pienempiin vesistöihin	Jokiravun emokantoja tallessa useassa vesistössä
	Tavoite		
	Hyvää huonommassa ekologisessa tilassa olevien vesistöjen ekologisen tila paranee	Edunvalvonta ja toimenpiteet hyvää huonommassa ekologisessa tilassa olevien vesien tilan parantamiseksi (valuma-alueiden ja vesistöjen kunnostus, hoitokalastus ym.). Kalatalousmaksujen hyödyntäminen, muuten resurssien rajoissa.	Pintavesien ekoloinen tilaluokitus, KHS:n toteutumisen seuranta

Suosituksset kalastuksen säätelyyn Sotkamon kalatalousalueella 2022-2031

Pyyntimitat ja saaliskiintiöt

Taimen

- Rasvaevälekattu taimen 50 cm
- Rasvaevällinen (villi) järvitaimen kokonaan rauhoitettu vuodesta 2023 alkaen

Harjus

- Kalastuslain ja asetusten mukaiset pyyntimitat (VNa1360/2015: harjus 35 cm)
 - o Suositus saaliskiintiöstä koko Sotkamon kalatalousalueella, enintään 2 harjusta/vrk

Kuha

- Kuhan alin pyyntimitta 45 cm koko kalatalousalueella
 - o Kalatalousalue voi esittää alamittaan muutoksia, kun kuhakantojen tilasta saadaan tarkempaa vesistökohtaista tietoa
- Kalatalousalue tulee kartoittamaan kuhan kutualueita ja määrittämään kutupaikoilla kutuaikana tarpeellisia kalastusrajoituksia suunnittelukauden alkupuolella (v. 2022-2025)

Kalastusmenetelmät

Kalastus verkolla Sotkamon reitin pääuoman järvillä

- Kuhan kalastuksessa talviverkoilla (jääkannen aikana) käytettävä solmuväliltään vähintään 55 mm:n solmuvälin verkkoja

Lohikalojen vapakalastuksessa virtavesillä

- Kahlaaminen kielletty koski- ja virtavesillä 15.9.-31.12. ja 1.5.-15.6.

Kalastuksen rajoitusalueet

- Järvitaimenen suojelun kannalta tarpeelliset pyydyskalastuksen rajoitusalueet on esitetty kartalla erillisessä liitteessä
- Pyydyskalastuksen rajoittaminen istutuspaikkojen läheisyydessä, tarkemmat alueet määritetään yhdessä istuttajan, osakaskuntien ja kalatalousalueen kesken
 - o Kalastusalue hakee kiellot ELY-keskukselta

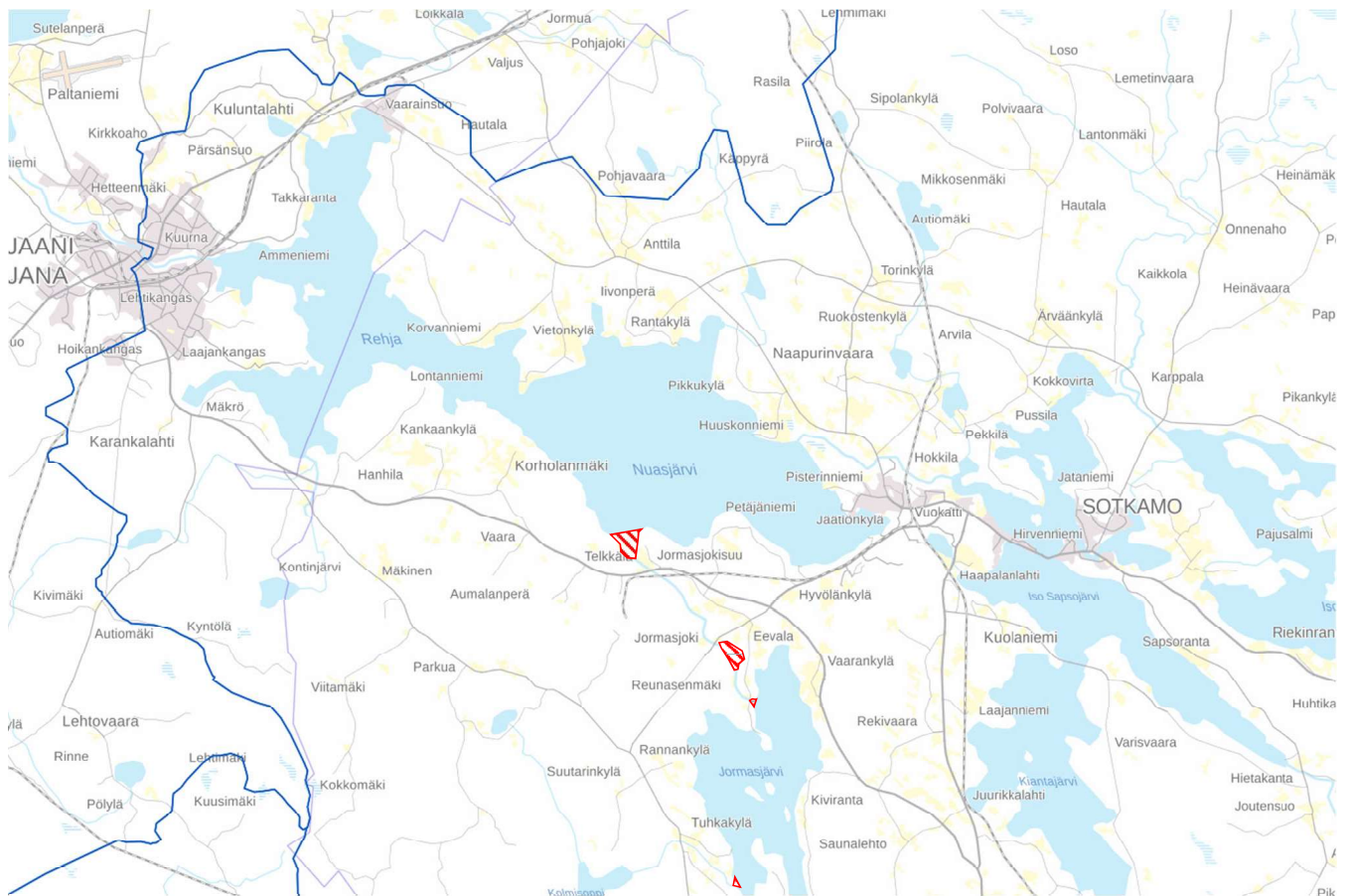
Vesistöalueet, joissa yleiskalastusoikeuksia on rajoitettu, voi tarkistaa MMM:n ylläpitämältä verkkosivustolta: www.kalastusrajoitus.fi

Kuhan kalastuksen mitoittaminen Sotkamon reitin pääuoman järvillä

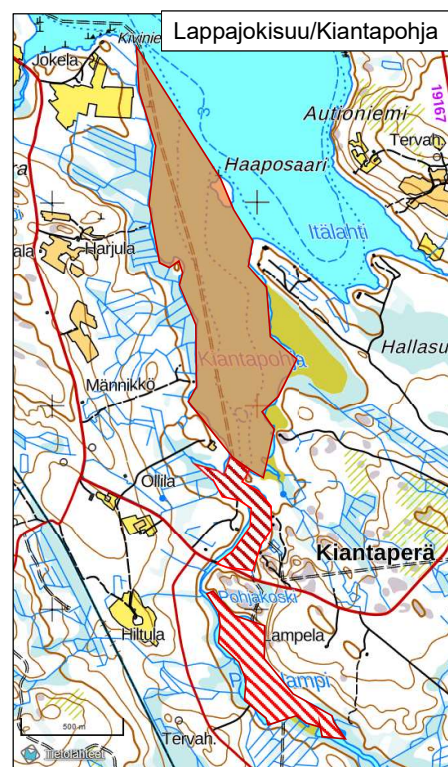
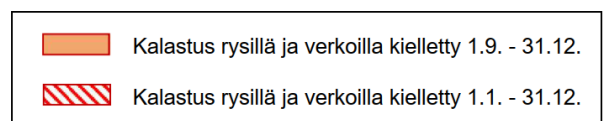
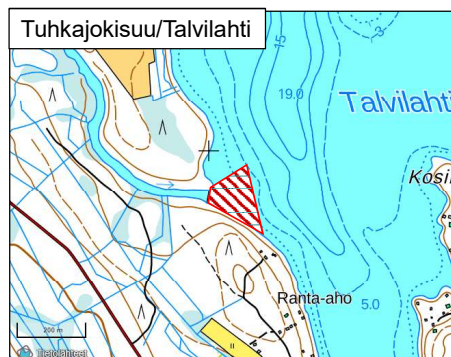
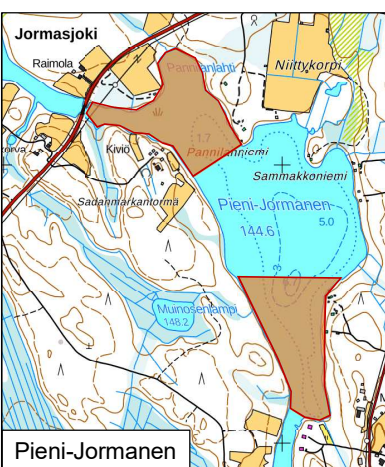
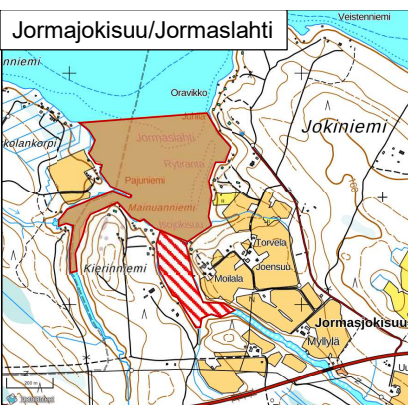
Seuraavassa on kuvattu menettelytapaa kuhan kalastuksen mitoittamiseksi kestäväälle tasolle. Toimintamallia pilotoidaan Kuhmon ja Sotkamon kalatalousalueilla. Menettely toteutetaan kertaalleen suunnittelukauden alussa ja toisen kerran suunnittelukauden puolivälin jälkeen.

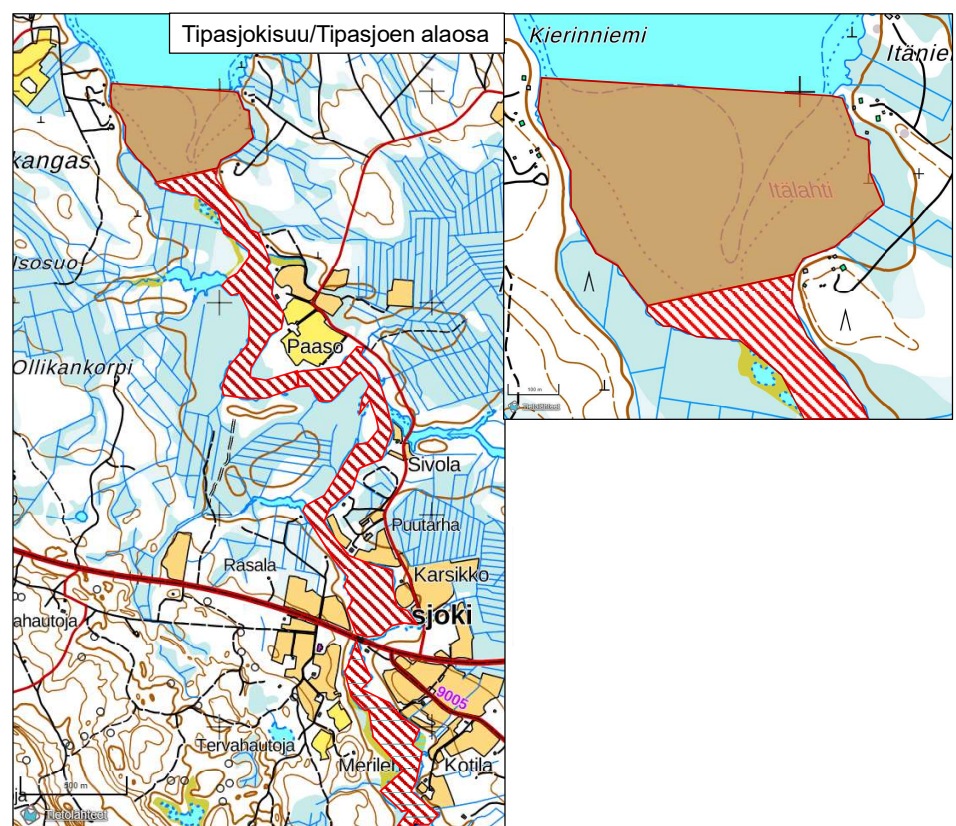
1. Selvitetään kuhan kalastuksen nykytila ja kestävä saalistaso
 - Arvioidaan vapaa-ajankalastuksen ja kaupallisen kalastuksen määrää ja kuhasaaliiden tasoa suunnittelukauden alussa toteutettavilla kalastusselvityksillä. Selvitysten laajuus määritetään tarpeen vesistökohtaisesti.
 - Kalastusselvityksen kohteena vesialueen omistajien lupia tai yhteisluvan lunastaneet kalastajat
 - Vain kalastonhoitomaksun lunastaneiden kalastus vaikeaa, mutta voidaan yrittää arvioida esim. Luken tekemien kyselyiden perusteella
 - Selvitetään kalastuksen kuhasaaliit kaupallisen kalastuksen rekisteristä tai kalastajien vesialueiden omistajille tekemien ilmoitusten perusteella
 - Laskennallinen keskimääräinen kuhasaalis (esim. 3 edellisvuoden saalisilmoitusten perusteella) kg verkko/v tai kg rysä/v
- Ohjelmakauden aikana selvitetään kuhakantojen tuottoa vesistökohtaisesti ja pyritään arviomaan kuhan kestävä saalistaso (kg/ha/v)
 - Kalakantanäytteet kuhista, kasvunopeus, sukukypsyysikä ym.
 - Pyritään arvioimaan kuhakantojen tuottoa bionergeettisten mallien perusteella
 - Ilman parempaa tietoa voidaan käyttää vertailuvesistönä toimivasta Oulujärvestä määritettyä laskennallista kestävää kuhan saalistasoa. Oulujärvellä kuhan kestäväksi saalistasoksi on määritetty 1,1 kg/ha. Käytettäessä vastaavaa arvoa arvioitu kestävä vuotuinen kuhan kokonaissaaliin enimmäistaso olisi noin 8,6 tn ja Ontojärvellä noin 11,5 tn.
2. Määritetään kaupalliseen kalastukseen käytettävissä oleva laskennallinen vuotuinen kuhasaalis kg/ha järvikohtaisesti
 - Kuhan kestävästä vuotuisesta kokonaissaalistasosta vähennetään vapaa-ajankalastuksen vuosittain kalastama kuhasaalis ja jäljelle jäävää kuhasaalista voidaan hyödyntää kaupallisessa kalastuksessa
 - Kuhan kaupalliseen kalastukseen käytettävissä olevien pyydysten (verkot/rysät) kokonaismäärää arvioidaan kaupallisen kalastuksen hyödynnettävissä olevan kuhasaaliin ja kaupallisen kalastuksen pyydyksillä edellisvuosina saatujen kuhasaaliiden perusteella (kohta 1)
 - Rysistä vapautettujen alamittaisten kalojen (järvitaimen, kuha) selviytyminen on parempaa kuin verkoista vapautettujen, joten pyydysten yksiköinnissä tulisi suosia rysäpyydyksiä.
 - Kaupallisen kalastuksen pyydysmäärät määritetään kerrallaan 5-v jaksoksi, jonka jälkeen tilannetta arvioidaan uudelleen 1. ja 2. kohdan menettelyillä

Muilta osin Sotkamon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa ei ole tarvetta esittää suositusta kalatalousalueen pyydysyksiköinnin järjestämiseksi lähivuosille. Tulevaisuudessa muiden kalalajien kalastuksen mitoittamisen (esim. muikku) tarvetta pyydysyksiköinnillä harkitaan tarpeen mukaan.

Tarkkailu	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Fortum Power and heat Oy, Sotkamon reitin tarkkailu										
Kirjanpitokalastus	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
- Kiimasjärvet, Sapsojärvet, Kiantajärvi ja Nuas										
Kalastusselvitykset										
- Ontojoki, Kiimasjärvet, Sapsojärvet, Pirttijärvi, Kiantajärvi ja Nuas				X					X	
Kalakantanäytteet, kuha										
- Sapsojärvet, Kiimasjärvet										
- Nuasjärvi										
Terrafame Oy										
Kirjanpitokalastus										
Kolmisoppi, Jormasjärvi, Rehja-Nuas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kalastustiedustelut										
Kalliojärvi-, Kolmisoppi-, Tuhkakjoki, Jormasjärvi, Jormasjoki ja Nuasjärvi-Rehja				X					X	
Rehja-Nuasjärven kaupallinen kalastus	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Koeverkkojalastukset										
Nuasjärvi-Rehja				X					X	
Kalliojärvi, Kolmisoppi & Jormasjärvi	Toteutusvuodet vaihtelevat									
Sähkökoekalastus										
Tuhkakjoki (2 koealaa) vuosittain	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kalliojoki, Tuhkakjoki			X			X			X	
Kalojen metallipitoisuus										
Kalliojärvi, Kolmisoppi, Jormasjärvi, Nuasjärvi-Rehja, Kiantajärvi	Toteutusvuodet vaihtelevat									
Elementis (Ent. Mondo Minerals) Sotkamon kaivos										
Kirjanpitokalastus										
Jormaslahti	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kalastustiedustelut										
Nuasjärvi	X			X			X			
Sähkökoekalastus										
Lahnasjoki	X			X			X			
Sotkamo Silver, Sotkamon hopeakaivos										
Kalastustiedustelut										
Lontanjoen reitti	X									
Sähkökoekalastus										
Lontanjoki	X									
Koeverkkojalastukset										
Iso-Hietanen ja Pieni-Hietanen	X									

Esimerkkejä kalastuskohteiden profiloinnista

Seuraavassa on esitetty

Pirttijärvi-Kaitainjärvi vapaa-ajankalastuksen ja kalastusmatkailun ehdoilla profiloitu kohde

Pirttijärven-Kaitainjärven vesialue sijaitsee Sotkamon kunnan asutuskeskittymän välittömässä läheisyydessä ja Vuokatin matkailualueen lähellä. Vesialueella on pinta-alaa lähes 1 300 hehtaaria ja aluetta ei ole nimetty erikseen kaupalliseen kalastukseen hyvin sopivaksi. Vesialueen sijainti ja koko huomioon ottaen alueella olisi edellytyksiä kehittyä vapaa-ajankalastuksen ja kalastusmatkailuun soveltuvana kohteena. Pirttijärvellä on Yli-Sotkamon ja Ala-Sotkamon sekä Nuaskylän osakaskunnan vesialueita. Pirttijärven-Kaitainjärven aluetta olisi järkevä kehittää yhdessä alueen osakaskuntien ja kalatalousalueen kesken. Alueen kehittäminen edellyttää osakaskuntien yhteistä tahtotilaa.

Vesialue tulisi rajata omaksi lupa-alueekseen sekä pyydyskalastuksen, että vapakalastuksen näkökulmasta. Vesialueen vetovoimaa voitaisiin parantaa kasvattamalla petokalojen saalisvarmuutta ja suurikokoisten petokalojen määrää. Tämä voisi tarkoittaa kalaveden hoitoa tehostettua kalavesien hoitoa ja tavanomaista kohdennetumpaa kalastuksen säätelyä.

Tehostettua kalavesien hoitoa voitaisiin toteuttaa järvitaimenella (pyyntikokoinen ja vaelluspoikaset) tai kokeiluluontoisesti myös esimerkiksi järvilohella tai kirjolohella. Tehostettuja istutuksia voitaisiin toteuttaa esim. kalatalousmaksuilla. lohikalaistutusten keskittäminen alueelle olisi perusteltua, jos merkittävä osa alueen vapaa-ajankalastuksesta kohdentuisi kyseiselle alueelle.

Kuhalle voitaisiin asettaa alamitan lisäksi esim. 60 cm ylämitta ja kalastuslupiin lupa/kalastajakohtaisia saaliskiintiöitä, esim. 2 kuhaa/vrk. Hauelle voitaisiin asettaa ala- ja ylämitat lupa-alueella ja kalastajakohtaiset saaliskiintiöt. Kirjolohen osalta olisi tarve asettaa lupakohtaiset saaliskiintiöt, mutta kirjolohen osalta ei ole tarvetta alamittasäätelylle.

Pyydyskalastuksen osalta katiskat olisivat suositeltuja pyydyksiä. Verkkokalastus olisi tavanomaista tiukemmin säädeltyä esim. lupien kokonaismäärän osalta tai pyynnissä käytettävien verkkojen solmuvälien osalta. Esim. kuhan kalastuksessa olisi syytä käyttää vähintään 55 mm:n solmuvälin verkkoja. Kuhan kalastuksen osalta olisi tarpeen rajata kutualueita kalastuksen ulkopuolelle.

Pyydyskalastuksen lupa-alueen lisäksi järvelle olisi tarpeen rakentaa oma uistelu-/viehelupansa ja kehittää lupatyyppejä kalastusmatkailuun. Yleiskalastusoikeuksia on tarpeen rajoittaa, jos kohteen hoidossa hyödynnetään tehostettuja istutuksia. Tällöin tulee miettiä OPV-kiellon hakemista ELY-keskukselta.

Ontojen viehekalastuskohteen kehittäminen edelleen

Ontojen viehekalastuskohteen kehittämisessä voidaan hyödyntää Pirttijärvi-Kaitainjärven esimerkissä kuvattuja keinoja. Ontojen viehekalastuskohteen viestinnän kehittämistä.

Hauen kalastukseen profiloitu erikoiskohde

Kalastusmatkailun kannalta yksi mahdollisuus on kehittää reheville särkikalavaltaisille järville suurhaukiin keskittynyttä kalapaikkaa. Esimerkiksi Sotkamojärvellä voisi olla edellytyksiä

suurhaukikohteeksi. Suurhaukikohteella kaikkea haukeen kohdistuvaa kalastusta tulee pystyä säätelemään. Käytännössä kyseessä tulisi olla ns. pyydystä- ja päästä kalastuskohde. Kohteen vetoivoimaa voidaan kasvattaa istuttamalla suurhaukia.

Hoitokalastuksen tarpeen arviointi	
Havainnoitava asia tai muuttuja	Hoitokalastuksen tarvetta osoittava raja-arvo
Kokonaisfosforipitoisuus ja sen vaihteluväli avovesikaudella	Rehevyystasojen yleiset raja-arvot, veden fosforipitoisuus kasvaa kesän aikana selvästi
Leväsamennus ja näkösyvyyden vaihtelu	Näkösyvyys ja sameus vaihtelevat kesän aikana runsaasti, humus huomioitava tarkastelussa (valuma-alue)
Klorofylli-a: P -suhde	Suhdeluku on selvästi yli 0,4, tulisi perustua useampaan kuin yhteen havaintoon / vuosi
Nordic -yksikkösaalis	> 1500 - 2000 g/verkkoyö ja > 50 – 100 yks./verkkoyö järityypistä riippuen
Nordic -särkikalojen biomassaosuus	> 60 %
Nordic -petokalojen biomassaosuus	< 20 %, suuntaa antava (mm. hauen osuus aliarvioituu)
Kalojen kasvunopeus	Hidas kasvu ja alhainen saaliskalojen keskipaino esim. ylitieissä lahna- ja ahvenkannoissa
Hoitokalastuksen toteutettavuuden arviointi	
Tarkasteltava tekijä	Arviointikriteerit
Ulkoinen kuormitus suhteessa vesistön ominaisuuksiin	Ei yksiselittäistä raja-arvoa, Vollenveider yms. kriittinen kuormitus, vesistön hydrologia (tilavuus, viipymä, syvyys)
Tekninen toteutettavuus	Pohjan rakenne, syvyysuhteet ja kalojen parveutuminen mahdollistavat tavoitteiden mukaisen saalismäärän
Vesistön (luontaiset) ominaispiirteet	Vesistössä ei ole tekijöitä, jotka estävät / peittävät hoitokalastuksen myönteiset vaikutukset. Humuspitoisuus vs. leväsamennus, sulkasääsken runsas esiintyminen, sedimentin resuspensio
Hyödyn / hyötyjien määrä	Vesistön virkistyskäyttö- ja kalatalouspotentiaali, riittävä joukko vesistön käyttäjiä hyötyy hankkeen myönteisistä vaikutuksista. Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyöty
Kustannukset vs. Hyödyt	Saavutetaanko tavoitteet kohtuullisin kustannuksin? Mikä on oletettu vaikutuksen kesto? Riskien arviointia.

Hoitokalastushankkeen etenemisjärjestys

